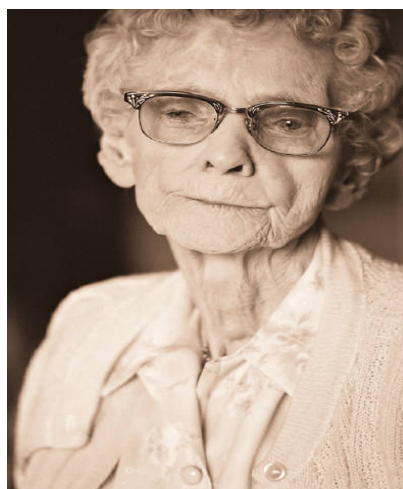

JAWORZNO

PRZEMOC WOBEC OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadanie współfinansowane jest ze środków
Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej
w ramach Programu Ochronowego
„Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego
w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”

**Przemoc jest przestępstwem
i nic nie usprawiedliwia jej stosowania.**

**Nikt nie ma prawa
krzywdzić drugiego człowieka!**

Najczęściej występujące formy przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych to:

- **zaniedbanie** przejawiające się brakiem opieki w wyniku zaniechania obowiązków np. pielęgnacyjnych, niepodawanie niezbędnych leków, ograniczenia pożywienia, zaniebdywanie wizyt u lekarza,
- **przemoc fizyczna** przejawiająca się nieprzypadkowym użyciem siły, w wyniku którego często dochodzi do zranień, złamań,
- **przemoc ekonomiczna** przejawiająca się najczęściej zabieraniem emerytury, dysponowaniem bez woli osoby starszej jej środkami finansowymi, zmuszaniem do zmiany testamentu, do przepisania dóbr (w tym nieruchomości),
- **przemoc psychiczna** przejawiająca się wywieraniem nacisku poprzez stosowanie gróźb, poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, wyzywanie, zamykanie samotnie w domu, ograniczenie dostępu do ludzi, łazienki lub innych pomieszczeń wspólnych, zamykanie w jednym pomieszczeniu,
- **nadopiekuńczość** wynikająca z przekonania, że osoby w podeszłym wieku mają obniżone możliwości umysłowe i fizyczne, a przejawiająca się infantyilizacją w podejściu do takich osób, co skutkuje ograniczeniem ich działania oraz okaleczeniem życiowym.

Nikt nie potrafi przewidzieć, w jakiej rodzinie może wystąpić przemoc, ani stwierdzić z dużą dozą pewności, że określone warunki wywołają zjawisko krzywdzenia osób starszych. Można jednak wymienić **czynniki ryzyka zwiększające prawdopodobieństwo wystąpienia tego zjawiska:**

ofiarami przemocy stają się zazwyczaj osoby słabsze, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym, odizolowane od dalszej rodziny, nie otrzymujące kontaktów ze znajomymi. Prześladowca zaś z reguły mieszka z osobą pokrzywdzoną pod jednym dachem i pozostaje w tzw. wspólnym gospodarstwie

- **Przyczyną zachowań agresywnych może być, choć oczywiście nie musi, choroba psychiczna lub uzależnienie od substancji psychoaktywnej** (np. alkohol).
- Czasami **krzywdzenie starszych ludzi** (rodziców) jest spowodowane uczuciem bezsilności dorosłych dzieci wobec zależności finansowej i emocjonalnej.

Ofiary przemocy w rodzinie, a w szczególności dzieci i osoby starsze, **rzadko szukają pomocy**, nawet jeśli mają świadomość niezawinionej krzywdy. Powstrzymuje je od tego:

- uczucie wstydu (w normalnych rodzinach to nie do pomyślenia, co za wstyd...)
- lęk i strach przed gniewem lub utratą opiekuna – kiedy się jest zdanym na łaskę sprawcy przemocy jako jedyne go opiekuna, obawa przed życiem bez niego jest silniejsza od bólu!
- poczucie winy (wychowałam potwora, muszę więc ponieść konsekwencję, jestem złą matką, żoną ...),
- obawa przed umieszczeniem w domu starców.

PAMIĘTAJMY!!!

Krzywdziciel to zazwyczaj osoba z najbliższego otoczenia: dzieci, wnuki, współmałżonek, opiekun.

Nie musisz sam sobie radzić – Twoja siła to także inni przychylni Ci ludzie. Poszukaj wsparcia, by nie być samotnym w trudnej sytuacji.

Co możesz zrobić:

- porozmawiaj z **rodziną, znajomymi, duchownym**. Zdobądź się na odwagę i przełam milczenie wobec sąsiadów – oni zapewne domyślają się, że potrzebujesz pomocy, czekają tylko na Twój sygnał, że jej chcesz.

- Poproś o możliwość **schronienia**, gdyby trzeba było uciekać. Możesz uzgodnić z nimi, że w razie awantury, krzyków albo Twojego sygnału, **wezwać Policję**.
- Spotkaj się z **psychologiem** który pomoże Ci uwierzyć w swoje możliwości i systematycznie wspierając, przywróci poczucie mocy i kontroli. Dzięki takim spotkaniom można pozbyć się poczucia wstydu, który hamuje prośenie o pomoc.
- Opowiedz **lekarzowi** o swojej trudnej sytuacji
- Jeżeli jesteś pod opieką **pracownika socjalnego** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poradź się go, spytaj o możliwości pomocy ze strony instytucji w Twoim mieście
- **W każdej sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia Twojego lub Twoich bliskich NIE WAHAJ SIĘ WEZWAĆ POLICJI!!!**

Gdzie szukać pomocy?

Ośrodek Interwencji Kryzysowej
ul. Jagiellońska 9, 43-600 Jaworzno
tel. 32 745 12 00
www.oik.jaworzno.pl

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
ul. Północna 9b, 43-600 Jaworzno
tel. 32 618-18-40
www.mops.jaworzno.pl

Komenda Miejska Policji
ul. Narutowicza 1, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 59 73
www.jaworzno.slaska.policja.gov.pl

Dzienny Dom Opieki Społecznej „Nasza Przystań”
Jaworzno, ul. Jagiellońska 18
tel. 032 617 77 88

Więcej informacji w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie.